

ДО
Г-ЖА ЛЮДМИЛА ПЕТКОВА,
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх.№ 676-БПГА / 19.10.2021г.

Уважаема г-жо Петкова,

Обръщам се към Вас във връзка с проекта на рамкова позиция на Република България, касаеща *Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 2003/96/ЕО относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията.*

Цялостно, Българска петролна и газова асоциация (БПГА) би искала да изрази принципната си подкрепа относно текста на Министерството на финансите. Все пак бих искал, от името на индустрията, да предложи следните бележки по рамковата позиция:

1. На Република България е необходим плавен преход към по-високи акцизни ставки на горивата. Според предлаганите промени е предвиден преходен период от десет години за въвеждането им, но от проектните текстове на Директивата не става ясно за кои горива точно се отнася тази възможност. Според БПГА рязкото поскъпване на дизеловото гориво от 1.01.2023 г. с над 0,20 лв. на литър без ДДС поради увеличаването на размера на акциза, следва да бъде избегнато, като се даде възможност, то да бъде разпределено с плавни стъпки до 2033 г. В противен случай, освен че ще бъде засегната мобилността на гражданите, повишаването на цените на основното транспортно гориво ще доведе до реакция по цялата икономическа верига и допълнително ще увеличи инфлационния процес. Същата е и ситуацията с бензиновите

горива, въпреки че при тях поскъпването ще е по-малко. И тук е необходим плавен преход през следващите десет години.

По отношение на данъчната тежест за втечения нефтен газ (ВНГ) и природния газ считаме, че е необходим преходен период от поне 25 години за достигане на предлаганите минималните нива, предложени в директивата. На първо място, сместа от пропан и бутан е гориво, използвано за придвижване от най-уязвимите слоеве от населението. И към настоящия момент всяка ценова промяна, дори в рамките на няколко стотинки, се отразява веднага на продаваните обеми. Бързото поскъпване на този продукт ще доведе до ограничение на мобилността в най-бедните райони на страната, което допълнително ще ограничи възможностите за икономическо развитие в тях. Сериозно оскъпяване ще има и за ВНГ, използван за битови нужди и отопление, което ще бъде съпътствано с рязък спад на потреблението в бита и индустрията и пренасочване към най-евтиния ресурс към момента, а именно електроенергия, с всички последствия от това. В допълнение много потребители направиха и сериозни инвестиции в отоплителни инсталации на пропан-бутан (резервоари, котли), много от тях именно, за да намалят замърсяването на околната среда. Те преминаха от твърди горива и газьол към ВНГ също така и като разчитаха, че ставката ще бъде нулева с оглед на реализираната зелена инвестиция. Ефектът по отношение на замърсяването беше и е значим, но практически всички тези инвестиции сега ще се явят напразни и ще се оскъпят с всички последствия за финансовата стабилност на дружествата. Още повече, тази тенденция за замяна едва ли ще се запази при повишаване на акцизната ставка, като ще се предпочита запазване на по-замърсяващи инсталации, тъй като други нямат да бъдат достъпни поради твърде високата си цена.

Ситуацията с природния е газ е също така притеснителна. БПГА счита, че природният газ, втечен или компресиран, може да подпомогне прехода към въглеродно неутрална икономика. Въвеждането на висок акциз в кратки срокове обаче ще направи невъзможно използването на метан като заместител на конвенционалните горива в транспорта, а към настоящия момент липсва друга по-екологична алтернатива, достъпна за широк спектър от компании, както и за гражданите. Това е особено вярно за тежкотоварния транспорт, който разчиташе на заместване на дизеловите агрегати с такива на природен газ.

Цялостно, природният и втеченият нефтен газ следва да бъдат алтернатива на конвенционалните горива в Република България (тъй като са със значително по-ниски емисии

CO₂, в сравнение с дизела и бензина), като за целта не се повишава техният акциз в рамките на следващите десет години. В последствие до 2048 г. следва да има стъпаловидно увеличение до достигане на минималните изискуеми нива.

С оглед на гореизложеното БПГА счита, че е необходимо да бъде потърсена възможност за дерогация от европейските правила, касаеща Република България, за определен период от време, вписана в текста на Директивата, която да бъде основана на специфичните социални и икономически условия в страната ни.

2. Поради очакваната икономическа конюнктура и неминуемите инфлационни процеси въвеждането на индексационен компонент към акциза ще доведе до допълнително увеличение на цените на горивата. В този смисъл БПГА подкрепя резервите на Република България, изразени в рамковата позиция.

3. По отношение на облагането на горивата за въздухоплаване и корабоплаване БПГА счита, че това решение ще доведе до сериозни конкурентни последици за индустрията на ЕС и страната ни в частност. Това е особено валидно за съдовете, плаващи в акваторията на Черно море, които просто няма да зареждат горива от европейски доставчици, а в този район има достатъчно опции за покупка от страни извън ЕС. Ситуацията ще е идентична и със самолетите, обслужващи дестинации извън Съюза. Това няма да доведе до спад на емисиите CO₂ от транспорта, но ще доведе до спад на оборотите на търговците и производителите на нефтопродукти в ЕС. Ненужно е да се спирам върху допълнителното оскъпяване на този тип транспортни услуги, което е повече от очевидно. В този смисъл Република България следва да изрази сериозните си резерви и по този въпрос.

Все пак дори гореизложените варианти са възможни единствено и само, ако Република България разполага с отпуснати средства от ЕС за реализиране на тези политики. Необходими са огромни финансови ресурси и план за действие, съгласуван с Европейската комисия, състоящ се в грантови схеми за изграждане на инфраструктура за алтернативни горива, стимули за населението за преминаване към възобновяеми източници, данъчни и други облекчения за нискоемисионни горива, в размери по-големи, отколкото в други държави-членки. Ако не бъдат получени гаранции за подобни действия, то страната ни следва да наложи цялостно вето на проектния текст. В този смисъл Сдружението счита за необходимо да предупреди държавните органи, че членовете му не могат да поемат тежестта на задълженията сами или да поемат

отговорността за прехода към нискоемисионна икономика, който със сигурност ще бъде тежък за обществото. Също така БПГА няма да позволи вината за повишените цени на горивата и цялостната европейска политика в сектора да бъде прехвърлена върху нейните членове.

Уважаема г-жо Петкова, промените в проектната директива ще бъдат със сериозни последствия, както за сектора, свързан с производството и търговията с нефтопродукти, така и за цялата българска икономика. В тази връзка моля, становището ни да бъде взето предвид при допълването на рамковата позиция на Република България. Надяваме се да бъдат постигнати и положителни резултати, още повече че приемането на този текст изисква пълно единодушие на държавите-членки на ЕС. В противен случай сътресенията, на които ще бъде подложен бранша, а и страната могат да доведат до още по-тежки социални и икономически проблеми.

Оставаме на разположение за допълнителни коментари и разяснения, както и се надяваме да бъдем информирани относно процеса по промяната и приемането на проектната Директива.

гр. София

С уважение:

(Живодар Терзиев – председател на БПГА)